

ЗАТВЕРДЖЕНО

Міністр молоді та спорту України

І. О. ЖДАНОВ

ПОГОДЖЕНО

**Президент Національного
олімпійського комітету України**

С. Н. БУБКА

**Концепція підготовки спортсменів
України до Ігор XXXII Олімпіади 2020 року
в м.Токію (Японія)**

Київ-2017

**Концепція підготовки спортсменів
України до Ігор XXXII Олімпіади 2020 року
в м.Токіо (Японія)**

**1.Основні тенденції розвитку світового спорту та
конкурентоздатність українських спортсменів**

Еволюція олімпійського руху у ХХІ столітті призвела до певних зрушень в Олімпійських іграх, адаптованих до економічних і політичних змін та технологічних реалій сучасності, які підтвердили свою значущість для світового співтовариства.

Як показують підсумки останніх Олімпіад значно загострилася конкуренція між державами, спортсмени яких традиційно здобувають нагороди, перш за все золоті. Чисельність таких країн суттєво збільшилася та значно розширився перелік видів спорту, де спортсмени різних країн посіли призові місця. При цьому на спортивні результати посилюється вплив політики Всесвітньої антидопінгової агенції щодо боротьби із застосуванням спортсменами заборонених методів та речовин, впровадження інноваційних технологій та рівень медико-біологічного забезпечення олімпійської підготовки.

Зростання значення засобів масової інформації створило проблеми корпоративного спонсорства та комерціалізації Олімпійських ігор. З метою покращення видовищності та рівня конкуренції в деяких видах спорту до участі у змаганнях допущені спортсмени-професіонали.

Ігри ХХХІ Олімпіади стали рекордними за кількістю країн-учасниць (206) та комплектів нагород, які були розіграні (306).

До складу національної збірної команди України на Іграх Олімпіади увійшло 206 спортсменів з 27 видів спорту. Найбільше представництво мали спортсмени з легкої атлетики – 65 осіб, фехтування – 14 осіб, синхронного плавання – 9 осіб, боротьби вільної, важкої атлетики, веслування академічного та веслування на байдарках і каное – по 8 осіб.

Україна, виборовши на Іграх ХХХІ Олімпіади 2 золоті, 5 срібних та 4 бронзові нагороди, посіла 31 місце в неофіційному командному рейтингу, не виконала планові показники (увійти до 20 кращих країн), передбачені Концепцією підготовки спортсменів України до Ігор ХХХІ Олімпіади у м. Ріо-де-Жанейро.

Основними проблемами отриманого результату на Іграх Олімпіади можна вважати:

- недосконалу систему управління олімпійською підготовкою;
- застарілу матеріально-технічну базу;
- відсутність сучасного обладнання та інвентарю;
- відсутність можливості організації ефективної літньої підготовки на спортивних базах анексованої Автономної Республіки Крим та зруйнованих спортивних об'єктах у Донецькій та Луганській областях;
- методичні помилки у підготовці спортсменів, в результаті яких ряд спортсменів не вийшли на пік спортивної форми та не показали свій найкращий результат;

низька ефективність заключного етапу підготовки до Ігор XXXI Олімпіади;

недостатній рівень конкуренції при формуванні збірних команд України; недостатнє наукове та медичне забезпечення олімпійської підготовки; відсутність механізмів залучення позабюджетних коштів;

ряд спортсменів, які здатні були претендувати на здобуття медалей на Іграх XXXI Олімпіади в Ріо-де-Жанейро, змінили громадянство України на громадянство інших країн;

відтік тренерського складу, а в окремих випадках спортсменів, до системи паралімпійського спорту, де здобуття призових місць та отримання грошових нагород значно легше внаслідок меншої конкуренції на Паралімпійських іграх.

Підсумки участі спортсменів України в Іграх XXXI Олімпіади відображають сучасний стан розвитку олімпійського спорту в країні та вказують на необхідність удосконалення вітчизняної системи олімпійської підготовки.

2. Стан розвитку олімпійських видів спорту в Україні

В Україні літніми олімпійськими видами спорту займається 697 730 осіб, що становить 71% від загальної кількості осіб, які займаються всіма видами спорту. Із зазначеної кількості 471 549 (68%) осіб займається в закладах дитячо-юнацького та резервного спорту, 79 271 особа (11%) – у вищих навчальних закладах та 182 896 осіб (26 %) – у спортивних клубах.

В Іграх XXXI Олімпіади з 39 літніх олімпійських видів спорту спортсмени України брали участь у 37 видах спорту. Необхідно зазначити, що жодного разу за роки незалежності не брали участь в Олімпійських іграх спортсмени України з таких видів спорту як бейсбол, софтбол, регбі, футбол, хокей на траві. Жодної медалі за цей період не здобули спортсмени – учасники Олімпійських ігор з бадмінтону, баскетболу, велоспорту-маунтенбайку, велоспорту-шосе, водного поло, волейболу, кінного спорту, тенісу, тенісу настільного, триатлону, тхеквондо.

Також не увійшли до шістки кращих спортсмени з таких видів спорту: бадмінтон, велоспорт-маунтенбайк, велоспорт-шосе, водне поло, волейбол, кінний спорт, теніс настільний, триатлон, тхеквондо ВТФ.

Зі спортсменами з літніх олімпійських видів спорту працюють 23 678 (72%) тренерів, у тому числі 11 778 (50%) штатних.

Підготовка спортсменів здійснюється у закладах дитячо-юнацького і резервного спорту та штатній команді національних збірних команд України з видів спорту.

В Україні функціонує 1369 дитячо-юнацьких спортивних шкіл різної форми власності та підпорядкування, в яких навчаються 495,7 тис. вихованців (12 % учнівської молоді у віці від 6 до 18 років). Навчально-тренувальний процес у спортивних школах забезпечують 18,7 тис. тренерів-викладачів, з них 11,5 тис. (61,3 %) – штатні працівники. 64,2 % вихованців спортивних

шкіл займаються у групах початкової підготовки, у групах базової підготовки – 33,1 %. Спортом вищих досягнень займається 2,7 %.

Систему закладів резервного спорту складають 15 спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю, 34 школи вищої спортивної майстерності, 8 штатних команд резервного спорту та 6 центрів олімпійської підготовки.

У 2016 році створений Державний центр олімпійської підготовки з гімнастики художньої.

При Міністерстві молоді та спорту сформована національна збірна команда України з літніх олімпійських видів спорту в кількості 1 848 спортсменів (основний склад, кандидати та резерв), 926 посад спортсменів є штатними, з ними працює 394 штатних тренери національних збірних команд.

3. Мета Концепції та основні напрями реалізації

Метою Концепції є забезпечення гідного виступу українських спортсменів на Іграх XXXII Олімпіади у м. Токіо (Японія) у 2020 році шляхом розробки та впровадження сучасної моделі олімпійської підготовки, створення нормативно-правових, фінансових, матеріально-технічних, кадрових, науково-методичних і медичних засад для її ефективного забезпечення, а також створення сприятливих умов для пріоритетних видів спорту і дисциплін, що мають з одного боку – багаті традиції підготовки, відповідний потенціал спортсменів та високу ймовірність отримання олімпійської нагороди, кваліфіковані тренерські кадри, а з іншого – в яких спортсмени України можуть гідно конкурувати на міжнародній арені та висока «медалоємкість».

Основними напрямками реалізації є:

- запровадження спеціальної програми олімпійської підготовки спортсменів елітної групи;
- вдосконалення системи управління олімпійською підготовкою шляхом розмежування повноважень суб'єктів сфери фізичної культури і спорту для уникнення дублювання функцій, взаємодії суб'єктів державного, громадського та приватного секторів;
- нормативно-правове, науково-методичне, кадрове, фінансове, матеріально-технічне, медичне забезпечення системи підготовки;
- здійснення олімпійської підготовки з видів спорту, в яких Україна здатна мати олімпійські медалі в найближчі 8 років;
- концентрація відповідних ресурсів на підготовку спортсменів елітної групи, створення для них умов, аналогічних тим, які мають суперники з провідних країн світу;
- відбір та формування складу елітної групи спортсменів України для участі в Іграх XXXII Олімпіади з визначених пріоритетних видів спорту;
- забезпечення належного планування підготовки елітних спортсменів України до участі в Іграх XXXII Олімпіади та виходу на пік готовності в 4 - річному циклі на Іграх чергової Олімпіади 50-70 % спортсменів, які були залучені до олімпійської підготовки;

- організація, контроль та відповідальність за підготовку до Ігор Олімпіади;
- наукове та медичне супроводження підготовки елітних спортсменів України до участі в Іграх XXXII Олімпіади;
- впровадження в олімпійську підготовку сучасних наукових технологій, соціальний захист спортсменів та їх тренерів;
- формування національно-патріотичного світогляду спортсменів;
- удосконалення взаємодії системи дитячо-юнацького, резервного спорту та спорту вищих досягнень;
- створення сучасних центрів олімпійської підготовки;
- дотримання принципів гендерної рівності.

4. Організаційно-управлінське забезпечення підготовки спортсменів

На наступне чотириріччя пріоритетними залишаються традиційні види спорту, в яких українські спортсмени можуть конкурувати на світовій спортивній арені та досягти значних спортивних результатів.

Розподіл видів спорту за критеріями пріоритетності затверджується окремим наказом Міністерства молоді та спорту.

Для ефективної підготовки, участі у міжнародних змаганнях першочергове фінансове та матеріально-технічне забезпечення мають:

- спортсмени елітної групи, включені до спеціальної програми олімпійської підготовки, що претендують на зайняття 1-6 місць в конкретному виді змагань на Олімпійських іграх незалежно від виду спорту (в позачерговому порядку і повному обсязі);
- пріоритетні олімпійські види спорту.

Суб'єкти реалізації підготовки спортсменів України до Ігор XXXII Олімпіади:

- Міністерство молоді та спорту України;
- Національний олімпійський комітет України та його регіональні відділення;
- національні федерації з видів спорту та їх осередки (далі – федерації);
- спортивні товариства і відомства та їх осередки;
- органи державного управління з питань фізичної культури і спорту обласних, Київської міської державних адміністрацій;
- Національний антидопінговий центр;
- Державний науково-дослідний інститут фізичної культури і спорту, НДІ НУФВСУ, інші наукові установи;
- центри олімпійської підготовки, бази олімпійської підготовки, інші спортивні заклади, які залучаються до підготовки;
- спортсмени, тренери.

Взаємодія учасників підготовки спортсменів забезпечується:

штабом олімпійської підготовки, який створений наказом Міністра молоді та спорту;

координаційною комісією спеціальної програми олімпійської підготовки.

Учасники підготовки несуть відповідальність за результати участі спортсменів України в Іграх Олімпіади та міжнародних змаганнях усіх рангів згідно з їх повноваженнями.

Для супроводження та моніторингу ходу підготовки Міністерством молоді та спорту за участю інших уповноважених суб'єктів реалізації підготовки затверджується список спортсменів-кандидатів на підготовку до участі в Олімпійських іграх який складається з:

- елітної групи спортсменів;
- провідної групи спортсменів;
- перспективної групи спортсменів.

Критерії включення спортсменів до відповідних груп затверджуються Міністерством молоді та спорту.

Координаційною комісією спеціальної програми олімпійської підготовки можуть бути рекомендовані інші критерії для відбору до групи спортсменів спеціальної програми олімпійської підготовки.

Із науковців та фахівців утворюються консультативні групи з визначення системи: планування олімпійської підготовки, реабілітації та функціонального відновлення спортсменів, раціонального харчування, підвищення кваліфікації.

Віднесення спортсменів до відповідної групи затверджується Міністерством молоді та спорту щорічно за підсумками спортивного сезону за рахунок спортсменів наступної групи.

Для науково-методичного та медичного супроводження підготовки спортсменів – кандидатів на участь в Іграх Олімпіади при Міністерстві молоді та спорту утворюються групи експертів.

Для створення умов ефективної підготовки спортсменів України до Ігор XXXII Олімпіади у м. Токіо (Японія) учасники підготовки здійснюють заходи з нормативно-правового, кадрового, фінансового, матеріально-технічного забезпечення ходу підготовки.

З цією метою:

Міністерство молоді та спорту:

- створює та удосконалює нормативно-правову базу для розвитку спорту вищих досягнень;
- залучає до управління спортом та здійснення олімпійської підготовки національні федерації з видів спорту;
- встановлює вимоги до змісту та затверджує за поданням федерацій цільові програми з підготовки спортсменів до Ігор Олімпіади, аналізує хід їх виконання та вносить відповідні корективи на етапі їх реалізації;
- затверджує критерії формування та персональний склад спортсменів-кандидатів на участь в Олімпійських іграх та список спортсменів, включених до спеціальної програми олімпійської підготовки;

- за поданням федерацій затверджує спільно з Національним олімпійським комітетом системи відбору до Ігор Олімпіади та формує календарний план спортивних змагань, у тому числі олімпійської підготовки;
- забезпечує фінансування підготовки, у тому числі централізованої, участі кандидатів до олімпійської збірної у змаганнях та навчально-тренувальних зборах протягом всього періоду, визначених індивідуальними планами підготовки;
- визначає тенденції, координує та контролює розвиток видів спорту в Україні, визначає перелік пріоритетних видів спорту та за необхідності вносить до нього відповідні зміни;
- утворює державні центри олімпійської підготовки з пріоритетних видів спорту;
- контролює виконання цільової програми підготовки до Ігор XXXII Олімпіади, річного та індивідуальних планів підготовки;
- визначає спільно з федераціям, ФСТ і відомствами склад спортсменів-кандидатів на участь в Іграх Олімпіади;
- на конкурсних засадах за поданням федерацій визначає тренерський склад штатної команди національних збірних команд;
- забезпечує кадрове, науково-методичне та медичне забезпечення підготовки кандидатів до олімпійської збірної;
- координує діяльність щодо запобігання використанню допінгу в спорті;
- вживає заходів щодо реконструкції та забезпечення баз олімпійської підготовки;
- за поданням тренерського складу формує комплексні наукові групи та за пропозиціями координаційної комісії спеціальної програми олімпійської підготовки формує комплексні наукові групи для спортсменів елітної групи;
- за поданням координаційної комісії спеціальної програми олімпійської підготовки залучає до науково-методичного забезпечення науково-дослідні інститути та вищі навчальні заклади, які мають відповідну матеріально-технічну базу та наукові кадри;
- забезпечує взаємодію з Адміністрацією Президента України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, міністерствами та відомствами з питань олімпійської підготовки;
- залучає до науково-методичного забезпечення науково-дослідні інститути та вищі навчальні заклади, які мають відповідну матеріально-технічну базу та наукові кадри;
- визначає потреби та спрямовує науково-методичну та медичну апаратуру для забезпечення національних збірних команд;
- створює умови для забезпечення проведення діагностики, лікування, профілактики травм і захворювань спортсменів, підвищення ефективності функціонування їх організму в процесі навчально-тренувальної та змагальної діяльності, ефективного відновлення організму;
- затверджує графік обстежень та оцінки змагальної діяльності, які проводяться комплексними науковими групами або науковими групами;

- забезпечує організаційну роботу з призначення та виплати державних стипендій спортсменам та тренерам.

Національний олімпійський комітет України:

- приймає рішення про участь у Іграх Олімпіади;
- забезпечує зв'язок з Міжнародним олімпійським комітетом та Оргкомітетом Ігор у м. Токіо;
- укладає угоди зі спонсорами олімпійської збірної команди України;
- вирішує питання щодо призначення стипендій Олімпійської солідарності;
- здійснює підтримку федерацій з метою забезпечення підготовки збірних команд України до Ігор Олімпіади;
- надає організаційну допомогу національним федераціям щодо входження їх представників до управлінських структур міжнародних спортивних федерацій, суддівських корпусів та технічних комітетів;
- через регіональні відділення Національного олімпійського комітету надає підтримку членам олімпійської збірної та їх тренерам;
- формує, організовує та очолює відповідну делегацію України на Іграх Олімпіади;
- представляє Україну на Іграх Олімпіади;
- у разі звернення, забезпечує розгляд спірних питань на засіданнях Спортивного арбітражного суду Національного олімпійського комітету;
- сприяє приведенню у відповідність із законодавством та Олімпійською хартією діяльності федерацій, розвитку інфраструктури федерацій;
- розвиває олімпійський рух в Україні.

Національні федерації з видів спорту:

- розробляють та подають до Міністерства молоді та спорту Цільові програми підготовки та системи відбору до Ігор Олімпіади та основних стартів;
- у межах своєї компетенції та з урахуванням положень цієї Концепції беруть участь у процесі підготовки до Ігор Олімпіади;
- укладають за погодженням з координаційною комісією спеціальної програми олімпійської підготовки угоди з особистими тренерами на підготовку спортсменів до Ігор Олімпіади;
- забезпечують реалізацію рекомендацій координаційної комісії спеціальної програми олімпійської підготовки щодо виконання індивідуальних планів спортсменів елітної групи – кандидатів на участь в Іграх Олімпіади;
- контролюють виконання індивідуальних планів спортсменів – кандидатів на участь в Іграх Олімпіади;
- забезпечують участь у міжнародних, організацію і проведення всеукраїнських та міжнародних на території України змагань;

- з урахуванням рекомендацій координаційної комісії спеціальної програми олімпійської підготовки формують календарний план змагань та навчально-тренувальних зборів;
- залучають спонсорів і беруть участь у підготовці та участі збірних команд України у міжнародних змаганнях;
- проводять суддівські семінари та своєчасно інформують спортсменів, тренерів та інших фахівців про зміни в регламентах проведення змагань тощо, які встановлюються міжнародними спортивними організаціями;
- залучають фахівців України для роботи в управлінських структурах міжнародних спортивних федерацій, суддівських корпусах та технічних комітетах;
- контролюють процес залучення провідних спортсменів та тренерів до професійних зарубіжних клубів;
- здійснюють розвиток видів спорту.

Спортивні товариства і відомства:

- беруть участь у підготовці спортивного резерву;
- забезпечують роботу відомчих спортивних баз;
- беруть дольову участь у підготовці спортсменів та їх матеріальному забезпеченні;
- надають допомогу в соціальному захисті спортсменів, тренерів та інших фахівців.

Територіальні органи виконавчої влади з питань фізичної культури і спорту:

- затверджують пріоритетність олімпійських видів спорту з урахуванням наявної інфраструктури, тренерського потенціалу та відповідних розпорядчих документів Мінмолодьспорту;
- вживають заходів щодо розвитку інфраструктури пріоритетних олімпійських видів спорту, дитячо-юнацького та резервного спорту;
- створюють умови для підготовки спортсменів - кандидатів до олімпійської збірної команди на місцях;
- забезпечують дієздатність спортивних баз та центрів олімпійської підготовки відповідно до державного замовлення;
- утворюють штатні команди резервного спорту;
- створюють соціально-побутові та матеріально-технічні умови для спортсменів-кандидатів до олімпійської збірної та їх тренерів.

Координаційна комісія спеціальної програми олімпійської підготовки спортсменів - кандидатів на участь в Іграх XXXII Олімпіади 2020 року в м. Токіо

- спільно з федераціям, ФСТ і відомствами бере участь у формуванні складу спортсменів – кандидатів на участь в Іграх Олімпіади;
- бере участь в опрацюванні індивідуальних планів підготовки та вносить пропозиції до них;

- вносить пропозиції щодо участі спортсменів програми у змаганнях та навчально-тренувальних зборах, визначених індивідуальними планами підготовки;
- співпрацює з особистими і головними тренерами національних збірних команд;
- бере участь у кадровому, науково-методичному та медичному супроводі підготовки спортсменів, включених до програми;
- взаємодіє з НАДЦ щодо забезпечення своєчасного та повного допінг – контролю;
- в межах програми надає пропозиції до складу комплексних наукових груп;
- надає рекомендації щодо залучення до науково-методичного забезпечення науково-дослідних інститутів, вищих навчальних закладів, фахівців та спеціалістів для участі в олімпійській підготовці;
- визначає потреби щодо науково-методичного та медичного забезпечення національних збірних команд;
- вносить пропозиції до системи відбору до Ігор Олімпіади;
- вносить пропозиції до змісту угоди з особистими тренерами на підготовку спортсменів до Ігор Олімпіади;
- бере участь у здійсненні контролю за виконанням індивідуальних планів спортсменів програми – кандидатів на участь в Іграх Олімпіади.

5. Цільові програми підготовки, система відбору кандидатів до олімпійської збірної та стартові склади

Для планової підготовки збірної команди відповідно до даної концепції розробляються та затверджуються Міністерством молоді та спорту:

- цільові програми підготовки з видів спорту на олімпійський цикл;
- щорічні зведені плани підготовки;
- плани підготовки, розроблені для кандидатів на участь в Іграх Олімпіади, які здійснюють підготовку в межах спеціальної програми олімпійської підготовки елітної групи спортсменів;
- системи відбору спортсменів до офіційних міжнародних змагань та Ігор Олімпіади;
- склад спортсменів-кандидатів на участь в Іграх Олімпіади.

Всі особливості відбору, підготовки та забезпечення спортсменів елітної групи – кандидатів на участь в Іграх Олімпіади, які включені до спеціальної програми олімпійської підготовки, визначаються цією Концепцією і нормативними та розпорядчими документами, прийнятими на її виконання.

Міністерством молоді та спорту розробляються та затверджуються структура та вимоги до змісту програм та планів підготовки спортсменів національних збірних команд з урахуванням наявного досвіду і сучасних тенденцій розвитку олімпійського спорту, які базуються на систематичному впровадженні у практику спорту вищих досягнень педагогічних, медико-біологічних, психологічних та інших методів і наукових розробок, та з урахуванням вимог спеціальної програми олімпійської підготовки.

Система відбору та склад кандидатів на участь в Іграх Олімпіади погоджуються з Національним олімпійським комітетом.

Відбір до участі у ліцензійних змаганнях проводиться, в першу чергу, між спортсменами – кандидатами на участь в Олімпійських іграх, що пройшли централізовану підготовку відповідно до затверджених цільових програм підготовки збірних команд України з видів спорту до Ігор Олімпіади, та з урахуванням рекомендацій координаційної комісії спеціальної програми олімпійської підготовки.

Склад спортсменів-кандидатів на участь в Олімпійських іграх щорічно затверджується Міністерством молоді та спорту.

До списку елітної групи спортсменів-кандидатів на участь в Олімпійських іграх, включених до спеціальної програми олімпійської підготовки залучаються спортсмени з урахуванням рекомендацій координаційної комісії спеціальної програми олімпійської підготовки.

До складу олімпійських збірних команд України включаються спортсмени, спортивні результати яких відповідають затвердженим контрольним нормативам.

У разі наявності рівних попередніх показників відбору у спортсменів при формуванні стартового складу збірної команди враховуються:

- стабільність результатів спортсмена та змагальна надійність;
- результати зустрічей з ймовірними конкурентами;
- висновок комплексної наукової групи (наукової групи) та рівня функціональної підготовленості і стану здоров'я спортсмена;
- рекомендації координаційної комісії спеціальної програми олімпійської підготовки елітної групи спортсменів.

Індивідуальні плани спортсменів спеціальної програми олімпійської підготовки під керівництвом координаційної комісії спеціальної програми олімпійської підготовки розробляються особистим тренером за участю спортсмена, науковців та лікарів, погоджується з головним тренером збірної команди України та надається до департаменту олімпійського спорту Мінмолодьспорту та координаційної комісії спеціальної програми олімпійської підготовки.

Особистий тренер, спортсмен та головний тренер збірних команд України несуть персональну відповідальність за виконання спортсменами – кандидатами до олімпійської збірної команди України затверджених індивідуальних планів підготовки та відповідність їхніх спортивних результатів затвердженим контрольним нормативам на даний період підготовки.

Затвердження остаточного складу олімпійської збірної команди України проводиться не менше ніж за 40 днів до початку Ігор Олімпіади Штабом олімпійської підготовки, керівництвом Міністерства молоді та спорту та виконкомом Національного олімпійського комітету за поданням відповідної федерації з урахуванням висновку тренерської ради збірної команди України з виду спорту, рекомендацій координаційної комісії спеціальної програми олімпійської підготовки та після результатів допінг-контролю.

Спеціальна програма олімпійської підготовки спортсменів – кандидатів на участь в Іграх XXXII Олімпіади 2020 року у м. Токіо

У системі підготовки до Ігор XXXII Олімпіади відокремлюється спеціальна програма олімпійської підготовки спортсменів - кандидатів на участь в Олімпійських іграх (за текстом - програма).

Для управління та координації роботи в рамках спеціальної олімпійської програми утворюється окрема координаційна комісія, якій делегуються питання щодо організаційно-управлінських, науково-методичних і фінансових заходів супроводження спортсменів, включених до програми.

Учасниками програми є державні і громадські організації, задіяні в системі підготовки, спортсмени та їх тренери.

Координаційна комісія складається з таких напрямків діяльності:

- організаційно-управлінське та фінансове забезпечення;
- науково-методичне та медичне забезпечення.

До складу напрямку організаційно-управлінського і фінансового забезпечення залучаються такі категорії фахівців:

- керівники структурних підрозділів департаменту олімпійського спорту Мінмолодьспорту, до компетенції яких входять питання підготовки до Ігор Олімпіади;

- експерти по менеджменту олімпійської підготовки (висококваліфіковані експерти – представники НОК, федерацій, фізкультурно-спортивних товариств, відомств, Національного антидопінгового центру, регіонів тощо).

До складу напрямку науково-методичного і медичного забезпечення залучаються такі категорії фахівців:

- експерти з напрямку спортивної підготовки (структура, зміст, планування комплексного та оперативного контролю за ефективністю підготовки), медичного забезпечення та спеціального харчування;
- експерти з безпосередньої підготовки до стартів, психологічного налаштування тощо;
- експерти із числа чемпіонів і призерів Олімпійських ігор, схильних до аналітичної роботи і педагогічної діяльності.

Діяльність груп за напрямками здійснюють досвідчені спеціалісти (по одному на напрямок), які мають певні знання, досвід та авторитет серед спортивної громадськості. Вказані особи зараховуються на посади радників Міністра молоді та спорту із відповідними повноваженнями.

Загальне керівництво програмою здійснює заступник Міністра або інша посадова особа за дорученням Міністра молоді та спорту України.

Взаємодію груп забезпечує сектор олімпійської підготовки департаменту олімпійського спорту.

Спортсмени – учасники спеціальної програми олімпійської підготовки

До складу спортсменів – учасників спеціальної програми олімпійської підготовки включаються спортсмени з числа спортсменів – кандидатів на участь в Олімпійських іграх (в першу чергу з елітної групи спортсменів).

Контингент спортсменів для участі у програмі формується координаційною комісією спеціальної програми олімпійської підготовки з оцінкою досягнень кожного спортсмена, його потенціалу в плані подальшого зростання результатів, віку, стану здоров'я тощо.

Виділяється три категорії спортсменів, по відношенню до кожної з яких має бути сформована окрема програма підготовки:

- юні перспективні спортсмени (вік 17-19 років, для окремих видів змагань – молодші, наприклад, жіноча спортивна гімнастика – 13-15 років, жіноче плавання – 14-16 років), які не мають високих досягнень на світовій арені, але мають потенціал для досягнення результатів, що відповідають інтересам олімпійської підготовки (орієнтовно 25-30 чол.);

- молоді спортсмени вищої кваліфікації (вік 20-35 років, для деяких видів 17-19 років), які добилися високих результатів на світовій арені і мають реальні перспективи для подальшого зростання досягнень (орієнтовно 30-35 чол.);

- дорослі спортсмени вищої кваліфікації (вік 26 років і старші), найвищі спортивні результати яких, у разі їх незначного поліпшення або повторення на Олімпійських іграх, дозволяють сподіватися на місце серед призерів Ігор Олімпіади (орієнтовно 20-25 чол.).

Спеціальна програма олімпійської підготовки не розглядається поза чисельністю передбачуваного складу спортсменів-кандидатів на участь в Олімпійських іграх.

Для спортсменів, включених до Програми, повинні створюватися особливі умови, що відповідають кращим міжнародним стандартам. Особлива увага повинна звертатися не стільки на матеріально-технічне забезпечення підготовки, яке повинне відповідати найвищому рівню, скільки на створення і реалізацію системи індивідуального науково-методичного і медичного забезпечення, формування перспективних планів олімпійської підготовки, контроль за їх виконанням.

Обов'язковою умовою участі у Програмі є підвищення кваліфікації тренерів, які здійснюють безпосередню підготовку, і забезпечення контролю за їх діяльністю з реалізації розроблених планів підготовки, неприпустимості прийняття самостійних рішень.

Ротація та періодичне оновлення основного складу Програми здійснюватиметься із складу національних збірних команд з видів спорту (з провідної та перспективної груп).

6. Науково-методичне та медичне забезпечення

Науково-методичне та медичне забезпечення підготовки спортсменів-кандидатів на участь в Іграх Олімпіади здійснюється відповідно до спеціальної програми олімпійської підготовки, цільових програм, розроблених з урахуванням наявного досвіду і сучасних тенденцій розвитку олімпійського спорту, і базується на систематичному впровадженні у практику спорту вищих досягнень педагогічних, медико-біологічних, психологічних та інших методів і наукових розробок.

Передбачається різноманітність організаційних форм науково-методичного забезпечення, основними з яких є:

- комплексні наукові групи з виду спорту або ж групи споріднених видів спорту;
- наукові групи з виду спорту;
- наукові консультанти як координатори вказаного напрямку роботи з відповідними завданнями, правами і обов'язками.

Програми науково-методичного забезпечення реалізуються у спеціалізованих стаціонарних науково-дослідних лабораторіях або ж у пересувних наукових лабораторіях на навчально-тренувальних зборах та змаганнях відповідно до затверджених замовлень на наукове супроводження.

Замовлення з науково-методичного та медичного забезпечення підготовки збірних команд розробляються тренерською радою, комплексними науковими групами, науковими групами або науковим консультантом. До наукових досліджень залучаються науково-дослідні інститути, вищі навчальні заклади на конкурсних засадах.

Діяльність служби спортивної медицини спрямовується на вдосконалення методик діагностики, лікування, профілактики травм і захворювань спортсменів, підвищення ефективності функціонування їх організму в процесі навчально-тренувальної та змагальної діяльності, ефективного відновлення організму.

Український центр спортивної медицини та лікарсько-фізкультурні диспансери забезпечують організацію роботи з медичного забезпечення та контролюють стан здоров'я кандидатів до збірних команд України.

Поглиблені медичні обстеження збірних команд проводяться два рази на рік, етапні комплексні обстеження функціонального стану атлетів – три рази на рік.

Поточні обстеження, оперативні обстеження та оцінка змагальної діяльності проводяться комплексними науковими групами або науковими групами.

Всі ці види обстежень є обов'язковими для членів збірних команд країни, регламентуються контрактами, контролюються головним тренером, керівником комплексної наукової групи та тренером-лікарем.

Керівник комплексної наукової групи разом з головним тренером та лікарем збірної команди несуть однакову відповідальність за ефективність підготовки та результати участі спортсменів в Іграх Олімпіади.

7. Підготовка олімпійського резерву

Система резервного олімпійського спорту передбачає реформування та удосконалення діяльності спеціалізованих закладів спортивного профілю та шкіл вищої спортивної майстерності, спрямована на розвиток спортивних здібностей та обдарувань дітей і молоді, з метою підготовки спортсменів до національних збірних команд України з відповідних видів спорту через:

- пошук і відбір обдарованих дітей;

- створення учням та студентам сприятливих умов для поєднання інтенсивних тренувань з навчанням, відпочинком, відновленням сил і енергії;
- забезпечення навчально-тренувальних занять та проведення змагань відповідно до навчальних планів з видів спорту;
- запровадження системи безперервної та ступеневої освіти для обдарованих висококваліфікованих спортсменів;
- проведення ефективної навчально-виховної, організаційно-методичної, навчально-тренувальної та спортивної роботи.

Залучення до підготовки існуючих центрів олімпійської підготовки та створення державних центрів олімпійської підготовки, штатних команд резервного спорту дозволять створити необхідні умови перспективним молодим спортсменам, що набудуть нового змісту у своїй діяльності.

8. Антидопінгова діяльність

Антидопінгова діяльність в Україні забезпечується Національним антидопінговим центром спільно з Національним олімпійським комітетом та федераціями.

Основними напрямками антидопінгової діяльності при підготовці до Ігор Олімпіади 2020 року у м. Токіо (Японія) є:

- впровадження національної антидопінгової програми;
- прийняття федераціями регламенту з допінг-контролю відповідно до вимог міжнародних федерацій та погодження його з Національним антидопінговим центром та медичною комісією Національного олімпійського комітету;
- проведення роз'яснювальної та профілактичної роботи, спрямованої на попередження вживання допінгових речовин та методів;
- вчасне інформування спортсменів, тренерів, інших учасників підготовки про список речовин та методів, заборонених у практиці спорту, та змін до нього, публікація такого списку раз на рік.

The image shows a handwritten signature in blue ink on the left, followed by a large, abstract blue scribble or stamp on the right. The signature is cursive and difficult to decipher, but appears to be a name. The scribble is a large, irregular shape with multiple overlapping lines, possibly representing a stylized logo or a large mark.